

Pitanja za proveru znanja – Osnovi pedagoške psihologije za studente psihologije 2018/2019

Literatura:

Osnovna

- Вучић, Л. (шесто издање): Педагошка психологија, Савез друштава психолога Србије, Београд (стр: 5-7, 33-41, 41-48, 74-91, 91-103, 105-112).
- Визек-Видовић, В., Ријавец М, Влаховић- Штетић, В., Миљковић, Д. (2014). Психологија образовања. Београд: Клетт (25-45, 53-142, 151- 207, 213-271, 277-316, 321-397, 405- 457)

Допунска:

- Zotović-Kostić, M., Beara, M. (2016). Mentalno zdravlje mladih – stanje i perspektiva. Novi Sad: Centar za proizvodnju znanja i veština.
- Altaras, A. Darovitost i podbacivanje.
- materijali sa vežbi i predavanja (Ppt, tekstovi i radni listovi)

(prve 4 nastavne jedinice – ZA KOLOKVIJUM)

1. Predmet i problemi pedagoške psihologije i istraživanja u pedagoškoj psihologiji (V. Vizek Vidović i sar.;(25 – 45); Vučić (str 5 – 7))

1. Šta je svrha obrazovanja?
2. Predmet i problemi pedagoške psihologije.
3. Ko se smatra osnivačem pedagoške psihologije i kada je ona nastala?
4. Pokušajte osmisliti istraživanje koje ispituje odnos vremena provedenog u učenju i uspeha na ispitu. Napravite nacrt eksperimentalnog istraživanja tog problema.
5. Koje su prednosti i nedostaci eksperimenta u prirodnim uslovima u odnosu na eksperiment u laboratoriji?
6. Kako biste ispitali povezanost između stavova učenika prema predmetu i stepena znanja iz nekog predmeta?

2. Pedagoške implikacije razvojnopsihoških teorija (V. Vizović i sar. (53 – 112), +slajdovi)

1. Koje su posledice telesnog razvoja po rad u nastavi?
2. Stadijumi kognitivnog razvoja po teoriji Pijažea i osobenosti dečjeg mišljenja.
3. U čemu je razlika između Pijaževog pojma spremnosti za školu i Vigotskijevog pojma zone narednog razvoja?
4. Po čemu su slične, a po čemu različite razvojne teorije Pijažea i Vigotskog?
5. Koje preporuke za obrazovni rad daje teorija kognitivnog razvoja Pijažea?
6. Koje preporuke za obrazovni rad daje teorija kognitivnog razvoja Vigotskog?
7. Objasnite primenu zone narednog razvoja u obrazovnom radu.
8. Kako se može vežbati unutrašnji govor?
9. Navedite primere telegrafskog govora, holofraza, izvrtanja glasova ili posebnih reči koje ste sami koristili kada ste bili mali.
10. Koje su karakteristike moralnog rasuđivanja kod dece mlađeg osnovnoškolskog uzrasta?
11. Koje su karakteristike moralnog rasuđivanja kod dece u srednjoj školi?
12. Koji su središnji konflikti (po teoriji Eriksona) prisutni kod dece tokom školovanja u osnovnoj i srednjoj školi?

3. Pedagoške implikacije teorija učenja; polne i uzrasne razlike u učenju (udžbenik V. Vizović i sar (151 – 206), udžbenik L. Vučić (41 -48), slajdovi)

1. Šta je učenje?
2. Objasnite učenje putem klasičnog uslovljavanja.
3. Objasnite učenje putem instrumentalnog uslovljavanja.
4. Objasnite učenje uviđanjem.
5. Objasnite učenje po modelu.
6. Objasnite verbalno učenje.
7. Navedite primere ponašanja učenika naučenih klasičnim uslovljavanjem.
8. Pronađite primer operantnog uslovljavanja u školskoj praksi.
9. Kada je potrebno primeniti kaznu, a kada potkrepljenje u nastavnim situacijama?
10. Kada je potkrepljenje delotvornije od kazne i zašto?
11. Šta mogu biti potkrepljenja za decu predškolskog/ranog osnovnog školskog uzrasta?
12. Šta mogu biti potkrepljenja za adolescente?
13. Objasnite Premakovo načelo.
14. Kako možete iskoristiti efekat prvenstva i efekat novosti pri učenju smislenog gradiva?
15. Navedite primer kada je na vaše učenje delovala proaktivna, a kada retroaktivna inhibicija.
16. Koji su fizički/organski/socijalni i psihološki uslovi uspešnog učenja?
17. Kako se obrazuju radne navike?
18. Objasnite strategije učenja.
19. Navedite primer gradiva koje ste učili upotrebljavajući strategiju elaboracije, odnosno strategiju organizacije. Šta ste pri tome činili?
20. Objasnite razliku između bihejviorističkih teorija učenja i Bandurine teorije socijalnog učenja.
21. Koja je temeljna razlika između modeliranja i vikarijskog učenja?
22. Koji su uslovi za uspešno učenje po modelu?
23. Navedite četiri opšta tipa modelovanja u odeljenju.
24. Postoje li razlike po polu u učenju matematike? Navedite istraživanja koja to potvrđuju ili opovrgavaju.
25. Koji sve faktori mogu da učestvuju u različitom uspehu dečaka i devojčica iz nekog predmeta? Obrazložite ukoliko svaki.
26. Da li se dečaci i devojčice razlikuju po motivu postignuća i po reagovanju na neuspeh? Obrazložite.
27. Kako se razvija sposobnost učenja sa uzrastom?

5. Motivacija za učenje (Vizek- Vidović (213 – 270); slajdovi)

1. Objasnite razliku između opšte i specifične motivacije za učenje.
2. Primena u nastavi Maslovljeve teorije hijerarhije potreba.
3. Koji postupci nastavnika umanjuju, a koji podstiču intrinzičnu motivaciju učenika?
4. Objasnite značaj intrinzične i ekstrinzične motivacije za uspešnu nastavu i učenje.
5. Objasnite ukoliko kognitivističke teorije motivacije.
6. Objasnite motivaciju postignuća.
7. Kojim postupcima možemo povećati učenikovu motivaciju za postignućem?

8. Kakva mora biti pohvala upućena učeniku da bi ona bila delotvorna tj. da bismo njome podstakli motivaciju za učenje?
9. Objasnite model očekivanja uspeha.
10. Da li je za uspeh u učenju bolje biti usmeren na izbegavanje neuspeha ili usmeren na postizanje uspeha? Objasnite.
11. Objasnite teoriju sopstvene vrednosti.
12. Objasnite kako atribucije i naučena bespomoćnost utiču na motivaciju za učenje.
13. Kakav način razmišljanja i atribucije razloga svog neuspeha treba podsticati kod učenika, da bi on sledeći put ostvario uspeh u učenju?
14. Objasnite zašto je opasno da nastavnik ima pesimistična uverenja i stavove o svojim učenicima.
15. Objasnite komponente akademskog optimizma nastavnika i zašto je važno biti optimističan nastavnik.
16. Šta je samoefikasnost učenika? Kako podstaći učenikovu samoefikasnost?
17. Objasnite proces samoregulisanog učenja.
18. Opišite samoregulisanog učenika.
19. Nabrojite i ukratko objasnite metakognitivne strategije kod samoregulisanog učenja.
20. Kako možemo podstaći i podučiti učenike samoregulisanom učenju?
21. Šta biste savetovali nastavniku – kako da poveća radoznalost učenika na svojim časovima?

5. Učenje i podučavanje (Vizek Vidović i sar, (str.321 – 378); L. Vučić (54-73), slajdovi)

1. Navedite i ukratko objasnite pokazatelje efikasnosti podučavanja.
2. Objasnite prednosti i nedostatke metode direktnog podučavanja.
3. Navedite nekoliko primera iz sopstvenog iskustva kada se metoda direktnog podučavanja pokazala primerenom, i situacije kada se pokazala nedelotvornom.
4. Objasnite prednosti i nedostatke metode vođenog otkrivanja.
5. Objasnite prednosti i nedostatke metode odeljenske rasprave.
6. Koju „implicitnu teoriju podučavanja“ zastupate i zašto?
7. Zašto je važno da učenici imaju pozitivan stav o nastavnicima?
8. Navedite četiri vrste bazičnih nastavničkih veština, po Gudu i Brofiju.
9. Koje veštine učenja se mogu podučavati?
10. Kako biste podučili učenika veštini organizovanja i elaboracije udžbeničkih tekstova?
11. Prikažite kognitivnu mapu nekog sadržaja koji ste naučili uz pomoć mapiranja.
12. Objasnite prednosti učenja raspodeljenog na vreme u odnosu na koncentrisano učenje.
13. Navedite karakteristike globalnog i partitivnog učenja.
14. Objasnite faze aktivnog učenja.

6. Planiranje i evaluacija u nastavi (Vizek –Vidović i sar, (str. 409 – 451), slajdovi)

7. Navedite i objasnite nivoe kognitivnog funkcionisanja po Blumovoj taksonomiji.
8. Navedite primere pitanja iz ovog testa za ispitivanje znanja, koji imaju za cilj utvrđivanje nivoa dosećanja/razumevanja/primene/analize/evaluacije/sinteze po Blumovoj taksonomiji.
9. Usmeno i pismeno ispitivanje znanja – primena, prednosti i nedostaci.

10. Objasnite prednosti i nedostatke esejskih zadataka za proveru znanja.
11. Objasnite prednosti i nedostatke zadataka sa višestrukim odgovorima.
12. Objasnite prednosti i nedostatke zadataka povezivanja i sređivanja.
13. Objasnite razlike između službenog, opaženog i skrivenog kurikuluma.
14. Objasnite prednosti planiranja nastave na osnovu ishoda učenja, u odnosu na planiranje nastave na osnovu sadržaja gradiva.
15. Koje sve aspekte treba vrednovati u radu nastavnika/vaspitača na nekom času/aktivnosti?

7. Upravljanje odeljenjem i disciplina (Vizek Vidović i sar, (str.277 – 320), slajdovi)

1. Objasnite razliku između nastavnika koji dobro upravlja razredom i nastavnika koji dobro disciplinuje učenike.
2. Koje su moguće posledice primene modela poslušnosti, a koje modela odgovornosti u upravljanju odeljenjem?
3. Navedite odlike autokratskog, autoritativnog i permisivnog stila upravljanja odeljenjem.
4. Navedite pravila za postavljanje pravila u odeljenju.
5. Zašto je dobro da učenici učestvuju u donošenju pravila ponašanja u odeljenju?
6. Kada je kazna delotvorna?
7. Šta biste učinili u pedagoškoj situaciji... (6 pedagoških situacija)
8. Koji su oblici saradnje škole i roditelja?
9. Koji bi mogli biti razlozi zbog kojih roditelji odbijaju saradnju sa školom?

8. Individualne i kulturološke razlike u odeljenju i specifični problemi u odeljenju (Vizek Vidović i sar, (str.113 – 132), Zotović-Kostić i Beara (str.26 – 60), slajdovi)

16. Kako porodica/škola/vršnjaci/kultura iz koje učenik potiče utiču na mentalno zdravlje i uspeh učenika?
17. Navedite barem 4 vrste emocionalno-bihevioralnih problema učenika u srednjoj školi.
18. Objasnite hiperaktivnost i poremećaj pažnje.
19. Objasnite specifične teškoće u učenju.
20. Kako se može pomoći učenicima da ovladaju konstruktivnim strategijama prevazilaženja stresa?
21. Kako prosvetni radnici treba da se postave prema osećanjima inferiornosti/stida/krivice/niskog samopoštovanja kod učenika?
22. Šta biste učinili u sledećoj pedagoškoj situaciji... (6 situacija)
23. Zbog čega je učenicima loša ocena stresna?
24. Kakve koristi mogu imati ostali učenici od uključivanja učenika sa razvojnim smetnjama u redovna odeljenja?
25. Kako možemo pripremiti učenike u odeljenju na dolazak učenika sa smetnjama u senzornom/intelektualnom/motornom području?
26. Kako se može razvijati interkulturalna osetljivost učenika i nastavnika (model Miliona Beneta)?

9. Inkluzivno obrazovanje (Vizek Vidović i sar (str. 116 – 138), slajdovi)

27. Objasnite zašto je bolje koristiti termin „dete sa potrebom za dodatnom obrazovnom podrškom“ od termina „dete sa posebnim potrebama“?
28. Kako se prepoznaje da dete ima smetnje vida/sluha/govorne smetnje?
29. Objasnite razliku između medicinskog i socijalnog modela u razumevanju smetnji u razvoju. Na kom modelu počiva inkluzivno obrazovanje?
30. Objasnite razliku između segregacije, integracije i inkluzije u obrazovanju.
31. Navedite tri kategorije dece sa potrebom za posebnom obrazovnom podrškom po OECD.
32. O čemu sve prikupljamo i analiziramo podatke kada radimo pedagoški profil učenika?
33. Objasnite svrhu individualnog obrazovnog plana.
34. Kakav je vaš stav o inkluzivnom obrazovanju? Obrazložite ga.
35. Navedite barem 4 opšta pravila za rad sa decom sa smetnjama u razvoju.
36. Koliko u prilagođavanju nastave detetu sa teškoćama učestvuje primena opštih pedagoško-metodičkih znanja i veština nastavnika, a koliko specifičnih metoda i tehnika prilagođavanja? Obrazložite svoj odgovor.
37. Po vašem mišljenju, zašto deca u Srbiji imaju loše rezultate iz čitalačke pismenosti na PISA testiranjima? Šta bi trebalo promeniti u nastavi da se rezultati poprave?
38. Kako se prepoznaju darovita deca?
39. Kako pružiti podršku darovitim učenicima?

Napomena: Pitanja na usmenom ispitu predstavljaju kombinaciju više pitanja sa pismenog, u smislu objedinjene teme o kojoj se razgovara uz proveru različitih nivoa kognitivnog funkcionisanja studenta, po Blumovoj taksonomiji (znanje, razumevanje, primena, analiza, evaluacija, sinteza).